

## POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie J.B.

skazanego z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 6 września 2018 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończzonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 27 maja 2015 r.,

sygn. akt II AKa [...] /14, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w R. z dnia 30 czerwca 2014 r., sygn. akt II K [...] /13

na podstawie art. 544 § 3 k.p.k., art. 639 k.p.k.

### **p o s t a n o w i ł**

**1. oddalić wniosek;**

**2. obciążyć skazanego J.B. kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w R. z dnia 30 czerwca 2014 r., sygn. akt II K [...] /13 J.B. został skazany za przestępstwo określone w art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i orzeczono wobec niego karę 2

lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych.

Po rozpoznaniu apelacji oskarżonego Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 27 maja 2015 r., sygn. akt II AKa [...] /14 utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

W wyniku kasacji wywiezionej przez obrońcę skazanego sprawę kontrolował także Sąd Najwyższy, który postanowieniem z dnia 4 maja 2016 r., sygn. akt III KK [...] /15 oddalił skargę jako oczywiście bezzasadną.

W dniu 2 lipca 2018 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania. Autor wniosku wskazał, jako jego podstawę prawną przepis art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k. i wniósł o wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 4 maja 2016 r., sygn. akt II AKa [...] /14 w całości na korzyść skazanego, albowiem po wydaniu orzeczenia ujawniły się nowe dowody w postaci zeznań świadka A.H., wskazujące na to, że J.B. nie popełnił przestępstwa z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, a jednocześnie świadek ta nie była bezpośrednio przesłuchana w toku postępowania karnego, a jej depozycje są jedynym obciążającym skazanego dowodem. Obrońca skazanego wniósł o przeprowadzenie czynności sprawdzających w trybie art. 97 k.p.k. w postaci dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z zeznań świadka A.H. na okoliczność, czy będzie składała w sprawie nowe zeznania, które są odmienne od złożonych uprzednio, czy po osadzeniu w zakładzie karnym składała w tej sprawie zeznania (w szczególności w Prokuraturze Okręgowej w K.).

Konkludując obrońca skazanego wniósł o uchylenie zapadłych w sprawie orzeczeń i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w R.

W pisemnej odpowiedzi na wniosek Prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o oddalenie wniosku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie. Warto przypomnieć, że prawomocny wyrok sądu korzysta z domniemania trafności zawartych w nich rozstrzygnięć, dlatego oparcie wniosku o

wznowienie postępowania na podstawie *propter nova* określonej w art. 540 § 1 pkt 2 lit a k.p.k. może okazać się skuteczne tylko wtedy, gdy na etapie postępowania wznowieniowego – w chwili rozstrzygania wniosku, ocena wskazanych w nim faktów i zaproponowanych dowodów nieznanych przedtem sądowi, uzasadnia wysokie prawdopodobieństwo wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych w wyrokach objętych wnioskiem, oraz pozwala przyjąć, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Nie można zgodzić się z tezą autora wniosku, że proponowany dowód i ustalony na jego podstawie fakt, są nowe w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., a zatem nieznane przedtem sądowi. Wprawdzie autor wniosku przyznał, że przedmiotowy dowód i wynikająca z niego okoliczność były zgłoszone przez obrońcę w trakcie postępowania odwoławczego, ale jego zdaniem z tego powodu nie straciły przymiotu nowości analizowanego na użytek postępowania wznowieniowego, skoro z uwagi na niemożność uzupełniającego przesłuchania A.H. Sąd nie zapoznał się z tym dowodem w toku procesu.

Stanowisko obrońcy nie zasługuje na aprobatę. Analiza akt sprawy wskazuje, że obrońca J.B. zawarł w apelacji wniosek o dopuszczenie dowodu z dokumentu w postaci oświadczenia złożonego przez A.H. z podpisem notarialnie poświadczonym na okoliczność treści tego dokumentu, w którym świadek złożyła oświadczenie negujące prawdziwość wszystkich swoich wcześniejszych zeznań i wyjaśnień, jak i na okoliczność faktu, że świadek 20 sierpnia 2014 r. przebywała w R. (k. 1521verte, t. VIII). Sąd Apelacyjny w [...] orzekając w postępowaniu odwoławczym, z urzędu, ustalił, że w sprawie A.H. toczy się w Sądzie Okręgowym w R. postępowanie w przedmiocie odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności (k. 15911594, t. VIII). Na wniosek obrońcy skazanego, Sąd odwoławczy dopuścił dowód z zeznań wskazanego świadka i podjął próbę ustalenia miejsca pobytu A.H. celem jej wezwania na rozprawę i przesłuchania (k. 1596, 1599, 1600, 1604, 1632-1633, 1636, t. VII, IX). Następnie, w związku z pismem A.H. i wskazaniem przez nią adresu (k. 1636, t. IX) Sąd zarządził wezwanie świadka na termin rozprawy. Z uwagi jednak na niestawiennictwo świadka i zwrot niepodjętego wezwania, Sąd uchylił postanowienie o dopuszczeniu dowodu z zeznań A.H. Jednocześnie dopuścił dowód z dokumentu w postaci oświadczenia tego świadka

(k. 1679verte, t. IX). Kwestie związane z dowodem z zeznań tego świadka i okoliczności uniemożliwiające jej przesłuchanie były następnie przedmiotem szczegółowych rozważań Sądu odwoławczego (k. 1710 verte - 1713, t. IX), który miał na uwadze treść dotychczasowych relacji świadka oraz oświadczenia, w którym notariusz potwierdził podpis świadka. Marginalnie zauważyć także wypada, że kwestie te były objęte zarzutem kasacyjnym obrońcy skazanego, który okazał się nieskuteczny (k. 1821verte, t. IX).

Wbrew twierdzeniom autora wniosku przepis art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. nie pozwala na uznanie dowodu za nowy w zależności od fazy postępowania jurysdykcyjnego, w której taki dowód został zgłoszony lub też faktu, że w postępowaniu tym sąd nie dopuścił dowodu, którego przeprowadzenia domagała się strona, lecz odnosząc się do podstawy wznowieniowej *propter nova* nakazuje badać czy dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia ujawniły się nowe fakty lub dowody, wskazujące na wysokie prawdopodobieństwo, że wydany w tej sprawie wyrok obarczony jest konkretnymi błędami w zakresie dokonanych ustaleń faktycznych lub wadami prawnymi określonymi w art. 540 § 1 pkt 2 lit a-c k.p.k. W konsekwencji w sprawie tej nie można uznać wnioskowanego dowodu za nowy w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., także i z tego względu, że fakt odwołania swoich depozycji śledczych przez A.H. oraz brak możliwości jej ponownego przesłuchania z uwagi na niestawiennictwo na rozprawę nie daje pewności, iż skazany nie popełnił czynu i z tego powodu objęte wnioskiem o wznowienie orzeczenie jest wadliwe. Należy zaznaczyć, że Sąd Apelacyjny analizując dowód z zeznań tego świadka zaznaczył, że materiał dowodowy zgromadzony w sprawie dawał możliwość pozytywnej weryfikacji zeznań A.H. obciążających m.in. J.B.

Rację ma prokurator wskazując, iż wniosek obrońcy skazanego można odczytać w ten sposób, że jako podstawę wznowienia postępowania podnosi on w istocie przesłankę *propter falsa* wobec faktu negatywnej oceny wiarygodności zeznań świadka A.H. złożonych w postępowaniu przygotowawczym i możliwości przyjęcia, że fałszywie pomówiła ona oskarżonego na skutek sugestii przesłuchujących ją funkcjonariuszy, których działania można uznać za sprzeczne z prawem. Rzecz jednak w tym, że we wniosku nie wskazano dowodu, który pozwalałby na akceptację tak sformułowanej konkluzji obrońcy. Wnioskodawca

wydaje się zapominać, że gdyby chciał wykazać wystąpienie podstawy wznowienia postępowania określonej w art. 540 § 1 pkt. 1 k.p.k. i udowodnić, że w związku z postępowaniem karnym objętym niniejszym wnioskiem A.H. fałszywie pomówiła oskarżonego, bądź też jej zeznania zostały zmanipulowane przez funkcjonariuszy wykonujących czynności w postępowaniu przygotowawczym, to stosownie do treści art. 541 k.p.k., musiałby dysponować prawomocnym wyrokiem skazującym albo orzeczeniem równorzędnym potwierdzającym dokonanie tego przestępstwa, przez A.H., ewentualnie uczestniczących w jej przesłuchaniu funkcjonariuszy, którego jednak nie przedstawił.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy nie znajdując podstaw do wznowienia postępowania orzekł, jak w postanowieniu. Orzeczenie o kosztach oparto na podstawie art. 639 k.p.k.

ał